

Klagenemnda for likestilling

Postadresse: Likestillingsombudet, Postboks 8048 Dep., 0031 Oslo

Kontoradresse: Grensen 5, Sentrum, Oslo

Sentralbord: 24055970

Telefaks: 24055980

0031-OSLO FAMILIEDEP.	KASS AR.
ARKIVNR.: 368.01	
19 SEPT 2005	
SAKSBEH:	SIGN.:
SAK: 2005/01609	

Barne- og familiedepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

-089

Oslo, 14. september 2005

HØRING – FORSKRIFT OM ORGANISASJON OG VIRKSOMHET FOR LIKESTILLINGS- OG DISKRIMINERINGSOMBUDET OG LIKESTILLINGS- OG DISKRIMINERINGSNEMNDA

Klagenemnda for likestilling (klagenemnda) viser til høringsbrev av 14. juni 2005 med utkast til forskrift om organisasjon og virksomhet for Likestillings- og diskrimineringsombudet (ombudet) og Likestillings- og diskrimineringsnemnda (nemnda). Klagenemnda er i hovedsak enig i utkastet, men har basert på erfaringene med gjeldende forskrift av 15. mars 1979 nr 2 – forskriften som høringsutkastet bygger på – følgende merknader:

1. Nemndas sekretariat - § 10 i utkastet

Klagenemnda er i tvil om den foreslåtte arbeidsfordelingen mellom Nemndas sekretariat (sekretariatet) og ombudet, vil være den mest hensiktsmessige. Etter klagenemndas syn bør oppgavene som foreslås lagt til ombudet etter § 7 nr 1 i utkastet – oppfølging av om nemndas vedtak følges, herunder oppfølging av om fristene for oppfyllelse av pålegg om retting eller stansing overholdes, samt varsling til nemnda – vurderes lagt til sekretariatet. En slik arbeidsfordeling vil gi best sammenheng med at det er sekretariatet som foreslås tillagt oppgaven med å inndrive tvangsmulkt, jf § 10 tredje ledd i utkastet.

Klagenemnda er enig i forslaget om at det er sekretariatet, og ikke ombudet, som skal utarbeide sakssammendragene. Dette forslaget vil trolig sikre allmennhetens tillit til at det skjer en reell toinstansbehandling av klagesakene, best. Klagenemnda mener derimot at det er grunn til å se nærmere på hva sakssammendragene bør inneholde. Etter klagenemndas syn bør sammendragene – i tillegg til å gjengi sakens bakgrunn, sakens gang, samt partenes og ombudets syn – i det minste inneholde en presentasjon av rettskildene sekretariatet mener er av relevans og vekt for løsningen av klagesakene.

Klagenemnda er også enig i forslaget om at sekretariatet skal utforme utkast til vedtak, men ser ikke hvordan sekretariatet skal kunne fylle denne oppgaven uten at det får være til stede under rådslagningene etter § 18 i utkastet. At sekretariatet skal få være til stede under rådslagningen, bør etter klagenemndas syn presiseres i forskriften.

2. Saksforberedelse og beramning av møter og møteinnkalling – utkastet §§ 12 og 13

Nemndleder foreslås tillagt en mer aktiv rolle i saksforberedelsen enn før. Flere oppgaver som etter gjeldende ordning utføres av sekretæren alene eller av ordfører og sekretær i samarbeid – som fordeling av saker og møteinnkalling – foreslås nå lagt til nemndleder alene. Gjeldende ordning har fungert utmerket. Slik klagenemnda ser det bør det derfor vurderes om ikke flere av oppgavene i §§ 12 og 13 bør tillegges nemndleder og sekretariatet i samarbeid, eventuelt nevnes i kommentarene til § 10 andre ledd i f som eksempler på oppgaver nemnda eller nemndleder kan pålegge sekretariatet å utføre.

Siden nemnda nå skal ta stilling til spørsmål om diskriminering på et bredt grunnlag – herunder på grunnlag av etnisitet – regner klagenemnda med at nemnda vil få et økt behov for å innkalle tolk. Etter klagenemndas syn bør dette behovet reflekteres forskriften, eventuelt i kommentarene.

3. Møte i nemnda. Muntlig forhandling / Skriftlig behandling – utkastet §§ 16 og 17

Slik klagenemnda ser det fremgår det ikke klart av forskriften om muntlig forhandling skal være hovedregelen og om partene skal ha rett til å møte til de muntlige forhandlingene. Disse utgangspunktene synes bare å følge implisitt av § 17 i utkastet hvor det foreslås en adgang til skriftlig behandling på nærmere bestemte vilkår såfremt partene ikke motsetter seg dette. Etter klagenemndas syn vil det bli mer sammenheng mellom bestemmelsene i forskriften om det i § 16 i utkastet klargjøres at muntlig forhandling skal være hovedregelen og at partene skal ha rett til å møte til de muntlige forhandlingene.

4. Vedtak og uttalelser etter muntlig forhandling – utkastet § 18

Mens kommentarene til forskriftsutkastet – i tråd med oppfatningen om hva som er gjeldende rett – presiserer at vedtak ikke anses fattet før det er underskrevet av alle medlemmene som deltok i rådslagningen og avstemningen, synes det som om forskriftsutkastet – som gjeldende forskrift – forutsetter at vedtak gjøres i møte. Etter klagenemndas syn bør det fremgå også av forskriften at vedtakene ikke er fattet før de er underskrevet.

For øvrig ser utkastet ut til å ha en misvisende overskrift. Alle vedtak i saker som hører innunder nemndas kompetanse og som ikke er delegert til nemndleder, fattes etter møter enten saken har vært gjenstand for muntlig forhandling eller skriftlig behandling. Utkastet § 18 vil derfor ha gyldighet også for saker som har vært gjenstand for skriftlig behandling.

5. Vedtakets innhold – utkastet § 22

Slik klagenemnda ser det utgjør opplysninger om hvem som er varslet til møtene og hvilke dokumenter som er lagt frem, jf § 22 nr 2 og 3 i utkastet, fremmedelementer i et vedtak. Vedtakene bør kort og godt inneholde opplysninger om bakgrunnen for saken, tidspunktet for klagenemndas møte og hvem som var til stede, partenes anførsler enten partene møtte eller ikke og enten anførselene er gamle eller nye, avgjørelsesgrunnene og slutning. Opplysninger om hvem som er varslet til møtene, hvilke dokumenter som er lagt frem og andre opplysninger av saksbehandlingskarakter, bør som i dag føres i en egen protokoll, jf skillet mellom rettsbok og dom / kjennelse i alminnelig tvistemål.

Klagenemnda vil også foreslå at andre ledd i utkastet § 22 forenkles ved at tredje punktum strykes og at andre punktum endres slik at vedtak som er avsagt under dissens må innholde opplysninger om ”*hvilke av nemndas medlemmer som er uenige i vedtaket og deres begrunnelse*”.

6. Forholdet til forvaltningsloven – utkastet § 25

Det heter i kommentarene til utkastet til § 25 at bestemmelsen ”*presiserer at forvaltningsloven gjelder der ikke annet uttrykkelig er bestemt, se bl a denne forskrifts §§ 6, 15 og 23 for tilfeller der tvistemålsloven og domstollsloven i stedet kommer til anvendelse*”.

Klagenemnda kan ikke se at tvistemålsloven er nevnt verken i §§ 6, 15 og 23 eller noe annet sted i utkastet med unntak for i kommentarene til § 16. Klagenemnda stiller spørsmål ved om dette er tilsiktet eller ikke. Som det fremgår av kommentarene til § 16, vil eksempelvis tvistemålslovens bestemmelser om vitneplikt ha interesse. Hvis derimot tvistemålsloven ikke er ment å få anvendelse, bør henvisningen til loven tas ut.

Klagenemnda ser også dagens ordning med at hver av nemndsmedlemmene makulerer saksdokumentene når saken er ferdigbehandlet som mer praktisk enn den foreslåtte ordningen med retur av dokumentene til sekretariatet.

7. Saksomkostninger

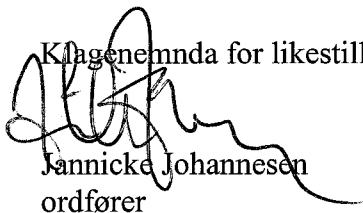
Klagenemnda ser at det foreslås å ikke videreføre gjeldende forskrift § 29 om dekning av saksomkostninger. Klagenemnda er enig med departementet i at bestemmelsen ikke har vært mye brukt i praksis, men antar at den ville ha vært brukt mer hyppig om nemndas utvidende tolkning av bestemmelsen i sak LKN-2003-26 hadde vært gjort bedre kjent.

Spørsmålet hvorvidt partene fortsatt bør få dekket sine omkostninger eller ikke, er derimot et økonomisk og politisk spørsmål som klagenemnda ikke har noen felles oppfatning om. Klagenemnda mener imidlertid at det uansett bør klargjøres hvem som skal dekke kostnadene ved innkalling av vitner og sakkyndige, jf utkastet § 13, og tolk.

8. Avvisning

Etter klagenemndas syn bør det endelig vurderes om nemnda ikke bør gis selvstendig mulighet til å avvise saker som ikke har stor betydning for likestilling og fravær av diskriminering.

Klagenemnda for likestilling

Jannicke Johannesen
ordfører